

STORTINGET

Innst. 331 L

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra helse- og omsorgskomiteen

Prop. 73 L (2021–2022)

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Endringer i tobakksskadeloven (tekniske endringer i avgiftssystemet mv.)

Til Stortinget

1. Sammendrag

Departementet foreslår i proposisjonen en teknisk endring i tobakksskadeloven § 15 knyttet til avgiftssystemet for importører og grossister av tobakksvarer. Endringen har både til hensikt å forenkle innkrevingen av tobakksavgifter for Helsedirektoratet og å forenkle innbetalingen for aktørene.

I tillegg inneholder proposisjonen forslag til noen feilrettelser i tobakksskadeloven §§ 17, 35 og 38.

1.1 Endring i avgiftssystemet for importører mv.

Tobakksskadeloven hjemler i § 7 og § 15 tre ulike avgifter som Helsedirektoratet kan kreve inn fra importører og grossister av tobakksvarer mv.: en årlig tilsynsavgift, en årlig registeravgift fra de samme grossistene samt en årlig sektoravgift fra bevillingshavere for innførsel, utførsel og produksjon av tobakksvarer og utstyr for tobakksproduksjon.

Tilsynsavgiften og registeravgiften utgjør i dag en samlet inntekt for Helsedirektoratet på om lag 3 mill. kroner per år. Begge disse avgiftene retter seg hovedsakelig mot grossister for tobakksvarer og -surrogater. Sektoravgiften utgjør samlet 15 mill. kroner per år, men forventes å reduseres når ordningene den skal dekke, fullt ut er etablert og trådt i kraft. Denne avgiften retter seg mot importører, eksportører og produsenter. Departe-

mentet forventer at det primært er importørene som vil stå for denne avgiften, da vi i dag har svært liten eksport og produksjon av tobakksvarer i Norge.

Tilnærmet alle importører er også grossister. Det betyr at de samme aktørene må betale inn flere ulike avgifter til Helsedirektoratet. Departementet har fått innspill fra bransjen om at dette oppleves tungvint.

Departementet foreslår derfor forskriftsendringer som innebærer at de tre avgiftene innlemmes i en forskriftsbestemmelse hjemlet i én bestemmelse i tobakksskadeloven. Tobakksskadeloven § 7 tredje og fjerde ledd, som hjemler tilsynsavgiften og registeravgiften, blir foreslått endret, slik at disse hjemmelsgrunnlagene flyttes over i et nytt siste punktum i tobakksskadeloven § 15 annet ledd, som hjemler sektoravgiften.

Departementet vurderer at den foreslåtte endringen i avgiftssystemet for importører og grossister av tobakksvarer kun utgjør en teknisk endring som vil forenkle avgiftssystemet både for aktørene i bransjen og for Helsedirektoratet. Endringsforslaget vil ikke medføre noen endring av avgiftenes totale størrelse, men vil innebære at deler av avgiftstrykket flyttes opp et ledd i forsyningskjeden. De få høringsinstansene som uttalte seg om forslaget, støtter det.

1.2 Enkelte tekniske rettelser

De siste årene er det vedtatt mange parallelle endringer i tobakksskadeloven, og flere av disse har ikke blitt satt i kraft i påvente av innlemmelse i EØS-avtalen av tobakksdirektiv 2014/40/EU. Dette har ført til enkelte inkurier og manglende sammenheng i loven. Departementet foreslår nedenfor rettelser av noen inkurier og vil på sikt foreta en mer helhetlig gjennomgang av tobakksskadelovens systematikk.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tove Elise Madland, Cecilie Myrseth, Even A. Røed og Truls Vasvik, fra Høyre, Sandra Bruflot, Erlend Svandal Bøe og lederen Tone Wilhelmsen Trøen, fra Senterpartiet, Lisa Marie Ness Klungland og Hans Inge Myrvold, fra Fremskrittspartiet, Bård Hoksrud og Morten Wold, fra Sosialistisk Venstreparti, Marian Hussein, fra Rødt, Seher Aydar, fra Kristelig Folkeparti, Hadle Rasmus Bjuland, og fra Pasientfokus, Irene Ojala, viser til Prop. 73 L (2021–2022), hvor det foreslås tekniske endringer i tobaksskadeloven § 15 knyttet til avgiftssystemet for importører og grossister av tobakksvarer. Komiteen merker seg at hensikten med endringsforslagene er å forenkle innkrevingen av avgifter for tobakksvarer for Helsedirektoratet og å forenkle innbetalingen for aktørene.

Komiteen viser videre til at det foreslås noen feilrettelser i tobaksskadeloven §§ 17, 35 og 38.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus, støtter endringene som foreslås i tobaksskadeloven § 15 knyttet til avgiftssystemet for importører og grossister av tobakksvarer. Endringene vil gjøre det enklere for Helsedirektoratet å kreve inn tobakksavgifter og enklere for aktørene å betale inn tobakksavgifter. Flertallet mener forenkling av lover og regler bidrar til å gjøre hverdagen enklere for både offentlige myndigheter og næringslivet.

3. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i tobaksskadeloven (tekniske endringer i avgiftssystemet mv.)

Oslo, i helse- og omsorgskomiteen, den 19. mai 2022

Tone Wilhelmsen Trøen

leder

Even A. Røed

Ordfører

I

I lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobaksskader gjøres følgende endringer:

§ 7 tredje og fjerde ledd oppheves. Nåværende femte ledd blir nytt tredje ledd.

§ 15 annet og tredje ledd skal lyde:

Bevillingshavere skal betale en årlig avgift for å dekke kostnadene til utvikling og drift av bevillingsregisteret, bevillingsordningen, sporingssystemet og sikkerhetsmerkingen samt tilsynsoppgaver i medhold av bestemmelsene i kapittel 3 og 3A. *Sektoravgiften skal også dekke Helsedirektoratets kostnader med tilsyn med grossister og salgssteder etter § 35 og drift og forvaltning av register over grossister og salgssteder, jf. § 35 a.*

Gebyr og avgifter i medhold av denne bestemmelsen er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 15 nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 17 første og annet ledd skal lyde:

Det er forbudt å selge eller overlate tobakksvarer, *tobakksutstyr*, tobakksurrogater eller tobakksimitasjoner til personer under 18 år. Er det tvil om kjøperens alder, kan salg bare finne sted dersom kjøperen dokumenterer å ha fylt 18 år.

Salg av tobakksvarer til forbruker kan bare foretas av personer over 18 år. Det samme gjelder salg av tobakksimitasjoner, tobakksurrogater og *tobakksutstyr*. Dette gjelder likevel ikke hvis en person over 18 år har daglig tilsyn med salget.

§ 35 første ledd skal lyde:

Helsedirektoratet fører tilsyn med at §§ 6, 8, 11, 12, 14 til 24, 30 til 34, 34 c, 34 d, 36 b og 36 c og forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene, overholdes. Direktoratet fører tilsyn med kravene i §§ 30 a og 32 når det gjelder tobakksvarer og urtebaserte røykeprodukter.

§ 38 sjette ledd oppheves. Nåværende syvende ledd blir nytt sjette ledd.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.